

međutim stanovnici zbog velikih troškova to nisu prihvatili. O tome postoji sačuvana razglednica sa izgledom planirane crkve. Nakon dosta žučnih rasprava župnik je odustao od gradnje nove crkve, ali je pokrenuo akciju za temeljitu sanaciju postojećeg objekta. Ta je aktivnost prema crkvenoj dokumentaciji trajala sve do 1933. godine (*Opći shematizam...*)

Počela je velika akcija za prikupljanje sredstava za popravak crkve. Prikupljen je značajan novac i materijal za izvođenje radova. Trebalo je zamijeniti oštećenu konstrukciju i cjelovit unutarnji inventar. Oko temelja otkopan je dio zemlje u kojem su pronađene kosti, što je dokaz da je crkva izgrađena na starom groblju. Nadograđena je lađa, a crkva je temeljito obnovljena. Na zidove na lađi je nadozidano oko 1,5 m novoga zida i izvedena nova fasada. Godine **1929.** postavljen je i novi krov sa limenim pokrovom. Obitelj **Murković** poklonila je oltar sv. Josipa. Mali oltari postavljeni su **1939.** godine. Prema iskazima kazivača postojeći zvonik izgrađen je prije Prvoga svjetskog rata.

Da bi se tijekom radova mogle obnašati dušobrižničke aktivnosti osiguran je zamjenski prostor u školi gdje je preuređena jedna učionica za bogoslužje. Postavljen je improvizirani oltar s kipom Majke božje, i tu su se održavale mise svako jutro prije početka nastave a nedjeljom i glavna misa.

Glavni poslovođa na crkvi bio je **Mile Šprajc-Čabran**, zvan "Šakman" (*njemački: majstor*) i **Jure Rajković**. Složene i opasne poslove oko rušenja dijela zida, krova koji je bio pokriven šindrom i starog svoda obavio je **Vide Vuković-Barakaš**. Jošu se istakli u sanaciji crkve stolar **Ivan Vuković-Murković**, **Mate Sertić-Jurum**, **Mile Štefanić** i **Ivica Sertić-Zidar**, te ostali Stajničani koji su pomogli koliko su mogli, nešto u radu a nešto u vuči materijala s konjima i volovima. Majstor **Josip Rebar** izvodio je radove na oslikavanju i uređenju zidova u unutrašnjosti crkve. Sanirani su i pozlaćeni dijelovi oltara i kipovi svetaca. Postavljena je nova propovjedaonica (prodikalnica). Svi koji su se razumjeli u pojedine vrste poslova bili su uključeni u radove.

Tijekom Drugog svjetskog rata vođene su u nekoliko navrata intenzivne borbe oko crkve. Dana **8. ožujka 1942.** prilikom partizanskog napada izgorio je župni stan. Nakon rata župnik **Mihovil Primorac** je adaptirao postojeću župnu štalu za stan. Nakon njega župnik Mile Ivančić organizira prekrivanje zgrade i postavlja metalnu stolariju. Međutim, jedne zime uslijed velikog snijega ruši se krov i zgrada od tada propada. Župnik je pokušao postaviti novi krov, ali nije naišao na potporu lokalnog stanovništva. Već pripremljena građa još i danas trune iza zgrade.

Dolaskom župnika **Kordića**, poslije drugog svjetskog rata nastavljaju se radovi

Kapelica Sv. Nikole ispred Župne crkve prije Drugog svjetskog rata

Mirko Sertić

na uređenju unutrašnjosti crkve, zamijenjene su stare klupe, a zidovi i plafon umjetnički su obrađeni. Izgrađena je nova ograda oko crkve, zbog čega se morala porušiti stara i nadaleko poznata i u narodu popularna kapelica s kipom sv. Nikole, koji je nakon rušenja smješten u unutrašnjost crkve. Prema kazivanju Nikole Mesića na kapelici je bila ispisana brojka «1830», što znači da je tada izgrađena. Isti kazivač sjeća se jedne priče od starih Stajničana, po kojoj su stajnički kirijaši ukrali ovaj kip iz Modruša, vjerojatno iz mjesta starog samostana Sv. Nikole, odnosno kapelice koja je tamo naknadno izgrađena, i donijeli ga u Stajnicu. Međutim, Modrušani nisu mogli prihvatiti ovu krađu, već su došli u Stajnicu i vratili kip u Modruš. I tako su nekoliko puta Stajničani odnosili a

Modrušani vraćali ovaj kip. I, netko od Stajničana predloži da se sakupi novac i da se kip kupi. Vjerojatno je u igri bila dosta velika svota na koji su Modrušani pristali. Kada su naši kirijaši postali konačno vlasnici odlučiše za kip izgraditi i prigodnu kapelicu. Uspjeli smo pronaći fotografiju sa starom kapelicom, koju u ovoj knjizi i objavljujemo.

U “*cimiteru*” - crkvenom dvorištu - od šezdesetih godina prošlog stoljeća nema ni “*kostilnice*” ni kapelice sv. Nikole. Prostor oko crkve pokušao je ograditi župnik pop **Albin Kordić** uz stručnu pomoć lokalnog kovača **Marka Vučetića - Kovača**, ali su nesavjesni pojedinci pokrali već zabetonirane cijevne stupiće za izradu *vagira*. Tako je bilo i za njegova nasljednika - župnika **Ivana Perušića**. Za vrijeme župnika **Mile Ivančića** postavljena je konačno željezna ograda koja stoji još i danas.

Velika oluja zadesila je Stajnicu **4. srpnja 1965.** godine. Tada je teško oštećen krov crkve, odnosno porušen limeni pokrov sa zvonika, a neposredno nakon toga je orkanski vjetar odnio cijeli limeni pokrov s južne strane krova crkve. Nakon toga župnik **Mile Ivančić** organizira kompletnu zamjenu pokrova i postavljaju se salonitne ploče, osim sakristije i svetišta, gdje je ostao stari lim. Nakon toga prekriven je toranj aluminijskim limom. Zamijenjene su i klupe, postavljena plastična lamperija “sokl” radi zaštite zidova od vlage. Osamdesetih godina prošlog stoljeća zamijenjeni su oluci i žljebovi.

Treba svakako napomenuti da je **Mirko Sertić-Porkulica**, jedan od čelnih ljudi zagrebačke “Industrogradnje”, tijekom Domovinskog rata poklonio ulazna vrata na crkvi i sakristiji.

Bilo bi nepravедno ne spomenuti jednu osobu koja se odlikovala visokom vjerskom sviješću i velikim entuzijazmom u organizaciji vjerskog života u poslijeratnom razdoblju u Stajnici. Uvijek je bio na usluzi svim župnicima i organizirao sve akcije oko obnove i uređenja sakralnih objekata. To je pok. **Petar Perković**, ili poznatiji kao *stric Pera Markić*. Neka i ovo bude spomen na jednog skromnog čovjeka koje se odlikovao izuzetnim poštenjem i vjerskim entuzijazmom.

Povijesni dokumenti stajničke župe

Nažalost, tijekom Drugog svjetskog rata uništena je dragocjena dokumentacija stajničke župe, tako da sam većinu danih podataka morao potražiti u arhivima u Zagrebu i Senju. Ovdje prikazujemo nekoliko vrlo vrijednih dokumenata, koji nas vraćaju u daljnju i bližu povijest naše crkve. Tako imamo jedan izuzetno vrijedan dokument koji je izrađen u ožujku **1850.g.** Tada su rađeni topografski upitnici za “**Miestopisni riečnik kraljevinah Dalmacije**”

Hrvatske i Slavonije” (uredio Vinko Sabljar, verhovni nadzornik c.k. financijske straže, Zagreb 1866.). Originali upitnika nalaze se u Povijesnom muzeju Hrvatske u Zagrebu, a popunjavali su ih lokalni župnici, koji su dobro poznavali lokalnu problematiku. Ovdje navodimo dijelove teksta koji se odnose na stajničku župu:

“Najstarije i najznamenitije knjige u crkvama i knjižnicama ove župe:

Najstarija i najznamenitija knjiga između jedinih “matica” koje se u ovoj župi nalaze je Liber primus Baptizatorum et Defunctorum filialis Ecclesiae sancti Nicolai Loci Stajnica, - Parochiae Briniensis- Incipit A die Jannuarii Anni 1748.- Sub Reverendissimus Domini Marco de Gerlizie SS. Theologiae Doctore nec non Hochipresbytero, et Parocho Briniensi. Existente ejusdem loci Capellano Mathias Drasenovich.

U Crkvi osim Misala Rimskog (?) Sclaveta i Rituala Rimskog nema drugih knjiga.” Nažalost, ove su knjige tijekom Drugog svjetskog rata uništene.

Od Povjerenstva za zaštitu kulturnih i umjetničkih spomenika pokrenuta su istraživanja Like nakon prvog svjetskog rata. Ta je zadaća povjerena prof. **Većeslavu Hennebergu**, koji je u vremenu od **1923-1925.** godine proveo istraživanje. Iz njegovog izvješća vidljivo je da je obišao kraj oko Brinja, ali u Stajnici nije naišao na ništa zanimljivog. (*Arhiv Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture u Zagrebu, Ilica 44*).

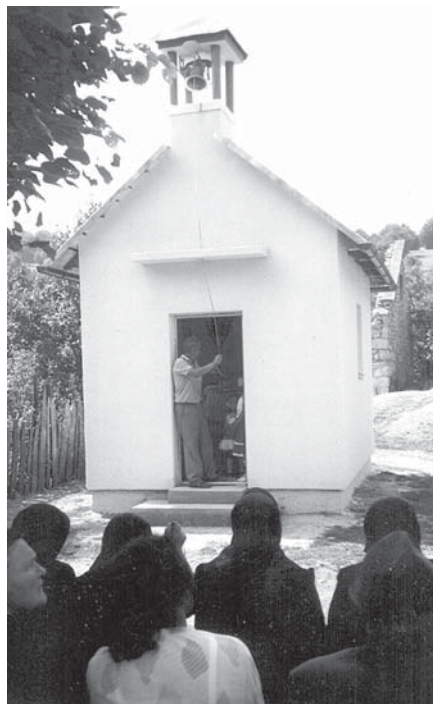
Dr. Andela Horvat podnosi **3. rujna 1969.** stručni izvještaj o obilasku lokaliteta u Lici, među ostalima se navodi mjesto **“Donja Stajnica”**, s opaskom da se radi o prvom stručnom uvidu u opisane objekte. Tekst doslovce glasi: *“Donja Stajnica - prostranija kasnobarokna župna crkva sv. Nikole. U njoj djelomično očuvan barokni inventar. Na glavnom oltaru kipovi i pala sv. Nikole.”*

Stajničke kapelice

Na području stajničkog polja nalazilo se tijekom povijesti nekoliko kapela. Kapele koje su postojale tijekom 18. stoljeća ucrtane su u *jozefinske katastarske karte*, tako da sa sigurnošću možemo utvrditi njihovo postojanje. Nekih posebnih arheoloških istraživanja nije bilo, tako da nije poznat njihov prvotni izgled. Iz dosadašnjih istraživanja sa sigurnošću možemo utvrditi da kapelica Sv. Petra i Pavla datira iz srednjeg vijeka i da je obnovljena početkom 19. stoljeća, dok se za ostale kapele ne zna vrijeme njihove gradnje. Ovom ćemo se prilikom osvrnuti samo na one koje su se uspjele sačuvati do današnjih dana i one koje su nestale ali postoji vjerodostojna dokumentacija o njihovom postojanju:

Kapela gospe Karmelske

Kapela gospe Karmelske (BVM de Monte Carmelo) u Tominac Dragi - stari naziv: Stajnička ili Rašpičina draga). Naziv Karmelska potječe po brdu Karmel u Izraelu; hebrejski

Misa na otvorenom u Tominčevoj Dragi

karmel = voćnjak. Ova kapelica izgrađena je prije **1780.** jer je nalazimo u starim katastarskim kartama. Vjerojatno je u povijesti doživjela dosta promjena od kojih su najznačajnije dvije. Vrlo je zanimljiv prvi slučaj. Godine **1897.** - prema kazivačima - na mjestu stare kapelice izgradio je novu **Petar Tominac-Zidar.** Njega su tijekom ratnih pohoda negdje u pustinji zarobili ljudožderi. Od slobode ga je dijelila rijeka puna krokodila. Izbora nije imao, odlučio je uz sav rizik preplivati rijeku. Prije toga zamolio je Majku Božju da mu pomogne, zavjetovavši se da će nakon povratka u svoje selo sagraditi zavjetnu kapelicu. Želja mu se ispunila. Uspio je preplivati rijeku često izbjegavši krokodilske ralje u posljednji trenutak. Nakon povratka ispunio je svoj zavjet, prenijevši na svojim leđima svaki kamen i materijal za izgradnju!

Pošto je kapelica vremenom dotrajala a zidovi i nosiva konstrukcija propala, odlučio je mještani istu temeljito sanirati. I tako sedamdesetih godina prošlog stoljeća krenuše u akciju. Sakupili su dovoljno novaca i krenuli u radove. Nakon nekog vremena iznikla je nova kapelica sa fasadom, novim krovom, tornjićem, stolarijom i ogradom. Posao je vodio **Ivan Tominac - Filipov,** iz Dugog Sela koji je bio glavni organizator obnove. Pomogli su mu brojni Tominci.

Zamjena krova na kapelici Sv. Petra

Kapela svetih apostola Petra i Pavla u Petrovom Selu

Kapela je evidentirana kao kulturno dobro. Zasigurno potječe iz srednjeg vijeka, međutim, ta je kapelica najvjerojatnije za vrijeme Turaka porušena. Tek početkom 19. stoljeća izgrađena je sadašnja zgrada. Izgrađena je od kamena, smještena na uzvisini. Jednobrodna je, pravokutnog tlocrta s užim pravokutnim svetištem, zvonikom na preslicu za jedno zvono i zatvorenim trijemom ispred glavnog pročelja. Lađa i svetište natkriveni su ravnim stropom. Pročelja su raščlanjena tek konično usječenim prozorima sa segmentnim nadvojem. Godine **1870.** postavljen je novi oltar kojega je obnovio **majstor Daniel Lessel** iz Brinja. Blagoslov je obavljen uz prisutnost župnika Biankini-a i Srečka Jeličića uz veliki broj vjernika koji su se skupili iz svih okolnih mjesta. (*BAS-1870. br. 976*). Poslije Drugog svjetskog rata stanovnici su izveli temeljitu obnovu kada je zamijenjen i krov.

Zamjena krova na kapelici Sv. Petra

Zamjena krova na kapelici sv. Marije Magdalene na Brdu

Ima jedan vrlo zanimljiv događaj kojega treba spasiti od zaborava. Pred crkvom u Jezeranama nalazila se do Drugog svjetskog rata kapelica Svetog Jurja. Jezeranci su poslije prvog svjetskog rata naručili dva zvona za svoju crkvu. Pošto su odustali od postave zvona na kapelicu, manje su poklonili kapelici Svetog Petra u Stajnici, gdje se i sada nalazi!

Kapela sv. Marije Magdalene na Brdu

Kapela se nalazi u *jozefinskim katastarskim kartama* iz kraja 18. stoljeća. Na mjestu te stare i zasigurno derutne izgrađen je **1886.** godine novi objekt. Tijekom povijesti doživjela je brojne sanacije i popravke, a najznačajniji su izvedeni poslije Drugog svjetskog rata. Ista je tijekom Domovinskog rata zbog dotrajalosti i opasnosti od rušenja porušena i na njenom mjestu izgrađena je nova zgrada. U izgradnju kapele uključila se cijela Stajnica uz pomoć iseljenika organiziranih u Zavičajni klub “Stajnica” u Zagrebu.

Možemo je prihvatiti kao zavjetnu kapelu koju izgradiše stajnički domoljubi povodom uspostave državne samostalnosti i pobjede u Domovinskom ratu. Tijekom povijesti izvršeni su razni zahvati na sanaciji, poglavito krova i konstrukcije.

I u **Čarapovom selu** bila je kapelica **Kapela Blažene djevice Marije** koja je početkom 20. stoljeća nestala. Izgrađena je negdje nakon velikog naseljavanja početkom 18. stoljeća.

11.8. Stajnički župnici (plovani)

Stajnički župnici odigrali su veliku ulogu u prosvjećivanju i dušobrižništvu, ali i održanju nacionalne samobitnosti ljudi ovoga kraja. Oni su imali i veliki utjecaj na svjetovnu vlast. U vrijeme velike nepismenosti i zaostalosti svećenik uz pastirsku službu i dušobrižništvo imao

Stara kapelica sv. Marije Magdalene na Brdu, šezdesetih godina prošlog stoljeća

U povijesnim dokumentima bilježimo jedan spor našeg župnika i letinačkog Biankini-a oko sahrane umrlih u Lipicama. Naime, letinački župnik tužio je stajničkog u Senj da "u Lipicah, njegovom području mrtve pokapa i pjeva mrtvačke svete mise" (*Sakralna baština u Senju, 1770/1868*).

Iste godine (25. srpnja) dolazi u Stajnicu župnik **Vicencije - Vinko Šegulja** rođen u Novom Vinodolskom 5. travnja 1829. godine. On boravi u Stajnici sve do **1885**. U knjizi dohodaka i troškova župne crkve u Stajnici ostalo je zapisano:

«Od 1. rujna 1885 Vinko Šegulja na vlastitu molbu umirovljen: jer je kad je vozio se bolestnici Šprajc u selo Šprajčevo, poplašio se konj bisno, a župnik noseći Svetotajstvo skočio jest iz kripice u liniji na dno groblja: a magla bila gusta u 7 sati ujutro tako, da se ni perst pred oko nije vidio, a slučajno po nesreći bio tuj Ivica Božić kod svog blaga na paši i deržeći korbač u ruci udari konja po glavi misleći da će konj stati, al se konj okrene žestoko natrag i tad pogazi mene na cesti ležećega i prevuče kola po mojih noguh više kolena; a da je po tebuhu, bih bio na mjestu mertav ostao. I tako nesposoban za službu bi umirovljen»

Iste godine nasljeđuje ga administrator **Mato Cvetko**, koji tu ostaje samo godinu dana - do 1886. Mato Cvetko rođen je u Novom Vinodolskom 18. rujna 1852. gdje je i umro 1943. u 91-oj godini života i u 66-oj godini svećenstva.

Godine **1886. i 1887.** dušobrižništvo obnaša kapelan **Božo (Natalis) Mihovilić**, a nakon njega dolazi jedan od najpoznatijih stajničkih župnika - **Anton Šprajc**, rođen u Brinju 23. veljače 1848, koji stupa na dužnost **23. listopada 1888**. Zadnju misu služio **1914.** godine, nakon čega se razbolio i ubrzo umro (21. kolovoza 1914.). Kratko vrijeme župu preuzima 23. kolovoza 1914. jezeranski župnik **Pavao Sertić**, rođen 26. prosinca 1866. u Jezeranama a umro 7. veljače 1931. od upale pluća.

Dana 4. prosinca 1915. dolazi u Stajnicu jedan od najuzornijih stajničkih župnika- **Nikola Matasić**, rođen 4. prosinca 1887. u Sincu. Ovdje boravi do **1923**, kada zbog lošeg zdravstvenog stanja odlazi na liječenje od tuberkuloze u Bakarac, gdje je ujedno bio i župnik.

Župnik Nikola Matasić

Bio je svećenik uzorna života. Svojim marljivim radom znao je napuniti crkvu za vrijeme mise. Siromasi su mu bili stalni gosti. Često je ostajao gladan jer bi svoj obrok podijelio siromašnima. Poznate su njegove procesije na Krasno, ispunjene pjesmom i molitvom. Znao se dići u tri sata ujutro i pješke preko Kapele otići u Plaški. Tamo bi stigao oko 8 sati i onako umoran ispovijedao je tamošnje katolike, a u 11 sati održao propovijed. Za vrijeme službovanja bio je veoma omiljen među pučanstvom. Kada bi saznao za nekog nemoćnog, bolesnog župljana, svaki dan bi mu po đacima slao toplu juhu s komadićima mesa. Od mještana nije tražio propisan metar drva za godinu, već po cjepanicu ili dvije, koliko je tko mogao dati. Umro je 4. travnja 1931. u 44. godini života. Na sprovodu se našlo 15 svećenika i brojni puk. Na groblju je

Župnik Mate Cvetko

sve duboko dirnuo prizor kad se jedno siromašno dijete nije dalo odvojiti od groba svog hranitelja (*kazivačica Marija Movrić, novine «Bakarska zvona» br 5/1966, članak “Nikola Matasić, svetac iz Sinca”*).

Godine 1924. dolazi **Stanko Ružić**, rođen 6. studenog 1887. u Kostreni, a umro u Brod Moravicama 12. prosinca 1943. Za vrijeme službovanja organizirao je popravak crkve i sakupljanje priloga za obnovu zvona. U spomenici piše: *«Bog ga pomiluj! Bil je dobar čovik a jošbolji svećenik Isusov»*

Na službovanju ostaje do 1931. godine kada župne poslove obnaša jezeranski župnik **Jože Kremžar**. Nakon njega dolazi mladi svećenik **Ante Marušić**, rođen 29. listopada 1911. u Meji (Sušak-Rijeka) koji je bio u vremenu od 1939-1942. godine. Za vrijeme drugog svjetskog rata bili su još **Alojz Ocvirk** te poljski svećenik **dr. Stjepan Mirski**.

Poslije drugog svjetskog rata župnik je **Mihael Primorac** rođen 12. veljače 1917 u Ljutom Docu u Hercegovini. Župu je preuzeo 7. svibnja 1946. i ostaje do 5. rujna 1955. Umro je 27. prosinca 1975. u riječkoj bolnici od posljedica teške prometne nesreće.

Primorca zamjenjuje 7. studenog 1955. **Albin Kordić**, rođen 1911. u Barbatu na Rabu. Umro je u sušačkoj bolnici u Rijeci 2. lipnja 1978. godine. Njega je naslijedio 5. lipnja 1959. svećenik **Ivan Perušić**. Poslije župnika Perušića dolazi **Mijo Liković** koji ostaje do 1964. godine. Iste godine župu preuzima župnik sa najduljim stažom- **Mile Ivančić**, i u njoj ostaje do 1997.

Od 1997. pa do 2003. župnik je **Branko Dragojević**. Njega nasljeđuje župnik **Ivan Magdić**. Stajnička župa danas spada pod Otočki dekanat. Njome upravlja župnik Župe iz Križpolja.

Župnik Mile Ivančić

Mlada Misa svećenika Mate Vukovića u Stajnici 1964. godine. Na slici je osim slavjenika i župnik Albin Kordić (desno).

Značajnije osobe iz crkvenog života

Koliko je svećenika dalo brinjsko područje, a time i Stajnica; možemo zaključiti vrlo malo. Razlog tome je zasigurno dugotrajna turska opasnost i nedovoljna duhovna prosvjećenost puka. U 19. stoljeću iz Stajnice bilježimo samo jednog: **Ivana Tominca** rođenog 1863. godine.

U dvadesetom stoljeću imamo još dvojicu. To su svećenici **Mate Vuković**, rođen 11. veljače 1943. godine u Stajnici, župnik u Vrbovskom, mladu misu održao u Stajnici **1964.** godine, i **Josip Dumenčić** koji je službovao u Zagrebačkoj nadbiskupiji (*“Ličke župe”, Lički katolički godišnjak za 1984.*)

Iz susjednih Jezerana imamo nekoliko svećenika: **Stjepan Geršak** (1860.-1888), **Franjo Jelić** rođ. 1880. koji je 1902. napustio studij i **Pavao Sertić** (1886.-1931). Iz Križpolja imamo **Josipa Modrića** (1863.-1893.), **Antuna Perkovića** (1847.-1898.), **Mirka Borića** (1822.-1876.) i **Jakoba Pavlovića** (1837.-1864.). Iz Brinja su svećenici bili: **Ivan Czergollern** (1806.-1854.), **Vladimir Kalafatić** rođ. 1914. napustio sjemenište 1936, **Tomo Linarić** (1864.-1895.), **Stjepan Pavlak** (1886.-1917.), **Toma Sertić** (1833. napustio studij bogoslovije), **Anton Šprajc** (1848.-1914.), **Ivan Šveger** (1808.-1875.), **Ivan Vučetić** (1864.-1928.), **Stjepan “Stipe” Vučetić** (1873.-1945.) i **Tomo Vučetić** (1873.-1928.) (*Bogović, Povijest visokoškolske izobrazbe...*)

Dr. Matija Mesić

Iz Stajnice je rodom i **dr. Matija Mesić** domoljub, poznati svećenik, povjesničar, osnivač Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (JAZU) i prvi rektor zagrebačkog sveučilišta. Rodio se u Slavonskom Brodu **19. veljače 1826.** Otac mu je bio opančar i često se hvalio *“kako je pop Marko Mesić, osloboditelj lički, s njime istoga roda”*. Pučku je školu završio u Brodu, gimnaziju u Požezi i Zagrebu, a teologiju u Zagrebu i Beču (Poznaneum). Za vrijeme nauka naučio je sve slavenske jezike, i uz to i mađarski. Nakon dovršenih nauka **1848.** godine zaređen je za svećenika, i protiv svoje volje poslan u Božjakovinu kod Dugog Sela kao kapelan, no već u siječnju 1851. odlazi kao kateheta u zagrebačkoj gimnaziji. Nakon toga upućen je na studije, kako bi se osposobio za srednjoškolskog profesora, najprije na bečko a onda i na praško sveučilište. Tu se posvećuje proučavanju povijesti Hrvata i svih Slavena. Nakon završetka studija vraća se u Zagreb gdje je imenovan profesorom austrijske povijesti na zagrebačkoj Pravoslavnoj akademiji, a poslije i kanoničkog prava.

Godine **1874.** postao je prvim rektorom hrvatskog sveučilišta u Zagrebu. Prilikom imenovanja i promocije održao je čuveni govor koji je započeo riječima: *Velik je dan, što ga danas slavi vaskolik narod hrvatski.*”

Bio je vrlo aktivan u JAZU, osobito u njezinim upravljačkim tijelima. Istakao se zajedno sa nekoliko tadašnjih hrvatskih intelektualaca u borbi protiv **Bachovog apsolutizma** i vrlo snažne germanizacije koja se provodila u Hrvatskoj.

Časna sestra Marija Korona Perković

Bavio se životopisom bana Nikole Zrinskog Sigetskog i o njemu je napisao **1866.** godine djelo koje je i danas od velike vrijednosti, jer je pisano temeljem arhivskih dokumenata. Jošu mu poznata djela *“Banovanje Petra Berislavića za kralja Ljudevita II.”*, *“Hrvati nakon bana Berislavića do Mohačke bitke”*, i druga. Ovim djelima spada među najvažnije povjesničare na polju hrvatske historiografije.

Treba napomenuti da je god. 1872. bio i narodni zastupnik u Saboru, gdje se istakao u radu školskog odbora. (*Čuvaj*)

U Stajnici je rođena redovnica i humanitarna djelatnica časna sestra *milosrdnica sv. Vinka Paulskog* **Marija Korona Perković** (*Stajnica, 8. siječnja 1926- Zagreb, 9. kolovoza 1979.*). Zaređena je 1950. godine. Kao viša medicinska sestra i socijalni djelatnik radi